

Nacionalna sodišča

Temeljne pravice so določene z mednarodnimi besedili, na primer Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in konvencijami Združenih narodov, z luksemburško ustavo in, kar zadeva evropsko pravo, z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Na temeljne pravice, določene s temi zakonskimi besedili, se je mogoče sklicevati pred vsemi kazenskimi, civilnimi, gospodarskimi ali upravnimi nacionalnimi sodišči.

Opozoriti je treba, da je lahko vsaka kršitev temeljne pravice sankcionirana v sodbah kazenskih ali civilnih, po potrebi pa tudi gospodarskih ali upravnih nacionalnih sodišč.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<http://www.justice.public.lu/fr/annuaire/index.html>

Institucionalizirani varuh človekovih pravic**Varuh človekovih pravic**

Varuh človekovih pravic je del luksemburške poslanske zbornice, pri izvajanju svojih nalog pa ne prejema navodil nobenega drugega organa.

Naloga varuha človekovih pravic je, da prejema pritožbe fizičnih oseb ali pravnih oseb zasebnega prava v zadevah, ki se nanje nanašajo, v zvezi z delovanjem državnih uprav in občin ter državnih in občinskih javnih ustanov, razen kar zadeva njihove industrijske, finančne in gospodarske dejavnosti. V okviru tega se mu lahko predložijo pritožbe, ki neposredno ali posredno zadevajo človekove pravice.

Vsaka fizična oseba ali pravna oseba zasebnega prava, ki meni, da v zadevi, ki se nanjo nanaša, organ iz prejšnjega odstavka ni deloval v skladu z nalogo, ki mu je dodeljena, ali da je kršil veljavne konvencije, zakone in druge predpise, lahko s pisno individualno pritožbo ali na podlagi ustne izjave v tajništvu organa zahteva obvestitev varuha človekovih pravic o zadevi.

Pred vložitvijo pritožbe je treba izvesti ustrezne upravne postopke pred zadevnimi organi, da se doseže poravnava.

Pritožba, naslovljena na varuha človekovih pravic, ne prekine teka rokov za vložitev pravnih sredstev, zlasti pred pristojnimi sodišči.

Varuh človekovih pravic se ne more vmešavati v postopek pred sodiščem ali izpodbijati utemeljenosti sodne odločbe. V primeru neizvršitve pravnomočne sodne odločbe pa lahko od zadevnega organa zahteva njeno upoštevanje v roku, ki ga določi.

Pritožba se mora nanašati na konkretno zadevo, v kateri je udeležen pritožnik. Pritožbe se ne smejo nanašati na delovanje uprave na splošno.

Če varuh človekovih pravic meni, da je pritožba upravičena, se posvetuje s pritožnikom in upravo ter v zvezi z zadevno službo in pritožnikom da priporočila za mirno rešitev prejete pritožbe. Ta priporočila lahko med drugim vključujejo predloge za izboljšanje delovanja zadevne službe.

Če varuh človekovih pravic v zvezi s prejeto pritožbo meni, da uporaba sporne odločbe povzroča neenakost, lahko ob upoštevanju zakonov in drugih predpisov zadevni službi priporoči rešitev, ki omogoča pravično ureditev položaja pritožnika, ter predlaga spremembe zakonodajnih besedil ali predpisov, na katerih je temeljila odločba, ki se mu zdijo primerne.

Zoper odločitev varuha človekovih pravic, da v zvezi s pritožbo ne bo ukrepal, ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri sodišču.

Varuh človekovih pravic

36, rue du Marché-aux-Herbes

L-1728 Luxembourg

Telefon.: +352 26270101

Telefaks: +352 26270102

Spletišče: <http://www.ombudsman.lu/>

E-naslov: info@ombudsman.lu

Specializirani organi za človekove pravice**Svetovalni odbor za človekove pravice**

Svetovalni odbor za človekove pravice (Commission consultative des droits de l'Homme (CCDH)) je svetovalni organ vlade, katerega naloga je spodbujanje in varstvo človekovih pravic v Velikem vojvodstvu Luksemburg. V ta namen vladi zagotavlja mnenja, študije, stališča in priporočila, ki jih popolnoma neodvisno pripravlja o vseh splošnih vprašanjih, ki zadevajo človekove pravice v Velikem vojvodstvu Luksemburg. V svojih mnenjih vlado opozori na ukrepe, ki po njegovem mnenju lahko prispevajo k varstvu in spodbujanju človekovih pravic. Predsednik vlade posreduje mnenja, študije, stališča in priporočila odbora poslanski zbornici.

Gre za popolnoma svetovalni organ vlade, ki nima pristojnosti odločanja.

Odbor CCDH ni pristojen za obravnavo posameznih primerov.

V okviru svojega delovanja:

svobodno preuči vsa vprašanja, ki spadajo v njegovo pristojnost, bodisi da mu jih predloži vlada bodisi da o njih odloči na lastno pobudo, če mu to predlagajo njegovi člani oziroma katera koli oseba ali organizacija;

zasliši kogar koli, po potrebi prejme informacije in dokumente, ki jih potrebuje za presojo položajev, za katere je pristojen;

se obrača na javnost neposredno ali prek medijev, zlasti za objavo svojih mnenj in priporočil;

s preostalimi sodnimi in drugimi organi vzpostavlja dialog o spodbujanju in varstvu človekovih pravic.

Svetovalni odbor za človekove pravice

71-73, rue Adolphe Fischer

L-1520 Luxembourg

Telefon.: +352 26202852

Telefaks: +352 26202855

Spletišče: <https://ccdh.public.lu/>

E-naslov: info@ccdh.public.lu

Luksemburški odbor za pravice otrok, imenovan Ombuds-Comité fir d'Rechter vum Kand (ORK)

Člani odbora ORK svojo nalogo opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

ORK lahko pri izvajanju svojih nalog med drugim:

analizira mehanizme, vzpostavljene za varstvo in spodbujanje otrokovih pravic, da pristojnim organom po potrebi priporoči potrebne prilagoditve;

izdaja mnenja o zakonih in drugih predpisih ter osnutkih v zvezi z otrokovimi pravicami;

obvešča o položaju otrok in zagotavlja izvajanje Konvencije o otrokovih pravicah; vladi in poslanski zbornici predloži letno poročilo o stanju na področju otrokovih pravic in o svojih dejavnostih;

spodbuja razvoj svobodnega izražanja otrok in njihovega dejavnega sodelovanja pri vprašanjih, ki jih zadevajo;

obravnava primere nespoštovanja otrokovih pravic in daje priporočila za odpravo takih kršitev;

prejema informacije in pritožbe v zvezi s kršitvijo otrokovih pravic ter v ta namen na način, ki ga določi sam, prisluhne vsakemu otroku, ki za to zaprosi;

izdaja – na podlagi informacij in pritožb ali v zvezi s posameznimi primeri, ki jih obravnava – priporočila ali nasvete za boljše varstvo otrokovih pravic in interesov.

Pri izvajanju njegovih nalog se informacije, ki zadevajo posamezne položaje ali primere, varujejo kot poklicna skrivnost. To varovanje poklicne skrivnosti pa ne preprečuje, da se pristojnim sodnim organom pošljejo vse informacije, ki lahko škodujejo višjim interesom otroka.

Člani odbora ORK svoje naloge izvajajo brez vmešavanja v tekoče sodne postopke.

Člani odbora ORK imajo pri izvajanju svojih nalog v okviru omejitev, določenih z zakoni in drugimi predpisi, prost vstop v vse prostore javnih ali zasebnih organov, ki sodelujejo pri sprejemu (z nastanitvijo ali brez nje), svetovanju, pomoči, usmerjanju, usposabljanju ali vodenju otrok.

Člani odbora ORK imajo pravico dobiti vse podatke, listine ali dokumente, razen tistih, za katere velja zdravniška molčečnost ali druga poklicna skrivnost.

Ombuds-Comité fir d'Rechter vum Kand (ORK)

2, rue Fort Wallis

L-2714 Luxembourg

Telefon.: +352 26123124

Telefaks: +352 26123125

Spletišče: <http://ork.lu/index.php/en/>

Center za enako obravnavanje, ki svoje naloge izvaja popolnoma neodvisno, je namenjen spodbujanju, analiziranju in nadzоровanju enakega obravnavanja vseh oseb brez diskriminacije glede na raso, etnično poreklo, spol, vero ali prepričanje, invalidnost in starost.

Center lahko pri izvajanju svojih nalog med drugim:

objavlja poročila, izdaja mnenja in priporočila ter vodi študije o vseh vprašanjih, povezanih z zgoraj navedenimi vrstami diskriminacije;

pripravlja in zagotavlja informacije in dokumentacijo, ki so koristne v okviru njegove naloge;

pomaga osebam, ki menijo, da so žrtve diskriminacije iz člena 1 zakona o enakem obravnavanju z dne 28. novembra 2006, tako da jim da na voljo storitev svetovanja in usmerjanja, namenjeno obveščanju žrtev o njihovih individualnih pravicah, zakonodaji, sodni praksi in načinih za uveljavljanje njihovih pravic.

Informacije, ki se nanašajo na posamezne položaje ali primere, s katerimi se člani seznanijo v okviru izvajanja svojih nalog, se varujejo kot poklicna skrivnost. Varovanje poklicne skrivnosti ne nasprotuje temu, da se pristojnim sodnim organom pošljejo informacije, ki bi lahko za žrtev pomenile diskriminacijo, kot je opredeljena v členu 1 zakona o enakem obravnavanju z dne 28. novembra 2006.

Člani centra izvajajo svoje naloge brez vmešavanja v tekoče sodne postopke.

Člani centra imajo pravico zahtevati podatke, listine ali dokumente – razen tistih, za katere velja zdravniška molčečnost ali druga poklicna skrivnost –, ki jih potrebujejo za dokončanje svojih nalog.

Center za enako obravnavanje

B.P. 2026

L-1020 Luxembourg

Telefon.: +352 26483033

Telefaks: +352 26483873

Spletišče: <http://cet.lu/fr/>

E-naslov: info@cet.lu

Nacionalni odbor za varstvo podatkov

Nacionalni odbor za varstvo podatkov je javni organ, ustanovljen kot javni zavod. Naloge, ki so mu zaupane, izvaja popolnoma neodvisno.

Vsako leto v pisnem poročilu članom vlade poroča o izvajanju svojih nalog.

Naloge nacionalnega odbora za varstvo podatkov so, da:

nadzoruje in preverja zakonitost zbiranja in uporabe obdelovanih podatkov ter upravljavce podatkov obvešča o njihovih obveznostih;

zagotavlja spoštovanje temeljnih svoboščin in pravic oseb, zlasti spoštovanje zasebnosti, in javnost obvešča o pravicah zadevnih oseb;

prejema in obravnava pritožbe in zahteve za preverjanje zakonitosti obdelav;

svetuje vladi na njeno prošnjo ali na lastno pobudo glede posledic razvoja tehnologij obdelave podatkov z vidika spoštovanja temeljnih svoboščin in pravic oseb; v ta namen lahko naroči študije, raziskave ali izvedenska mnenja.

Nacionalni odbor je pristojen tudi za zagotavljanje uporabe določb spremenjenega zakona z dne 30. maja 2005 o varstvu zasebnosti v sektorju elektronskih komunikacij in njegovih izvedbenih uredb.

Pri nacionalnem odboru lahko kdor koli osebo, po odvetniku ali drugi ustrezno pooblaščen fizični ali pravni osebi vložijo zahtevek v zvezi s spoštovanjem njegovih temeljnih pravic in svoboščin pri obdelavi osebnih podatkov. Zadevna oseba je obveščena o nadaljnjih postopkih na podlagi zahtevka.

Vsaka zadevna oseba lahko pri nacionalnem odboru vložijo zlasti zahtevek za preverjanje zakonitosti obdelave osebnih podatkov v primeru zavrnitve ali omejitve uveljavljanja njene pravice do dostopa.

Odbor kršitve, s katerimi je seznanjen, prijavi sodnim organom.

Nacionalni odbor za varstvo podatkov

1, avenue du Rock'n'Roll

L-4361 Esch-sur-Alzette

Telefon.: +352 261060-1

Telefaks: +352 261060-29

Spletišče: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Luksemburški urad za sprejem in vključevanje (OLAI)

Naloga urada OLAI je, da skupaj z občinami in akterji civilne družbe poskrbi za sprejem novo prispelih tujcev, olajša postopek vključevanja tujcev z izvajanjem in usklajevanjem politike sprejema in vključevanja, katere bistveni element je boj proti diskriminaciji, ter tujcem in proslilec za mednarodno zaščito priskrbi socialno pomoč, če niso upravičeni do obstoječih pomoči in podpor.

Urad OLAI pri izpolnjevanju te naloge sodeluje z organi Skupnosti in mednarodnimi organi ter organi izvornih držav tujcev.

Naloga urada OLAI je, da v dogovoru z medministrskim odborom za vključevanje vzpostavi večletni nacionalni akcijski načrt vključevanja in boja proti diskriminaciji, pri čemer opredeli glavne strateške osi ukrepanja in politične ukrepe, ki se izvajajo in ki jih je še treba izvesti.

Minister predloži osnutek načrta vladi v odobritev.

Vlada prestavi globalno strategijo ter določi ciljno usmerjene ukrepe vključevanja in boja proti diskriminaciji.

Luksemburški urad za sprejem in vključevanje (OLAI)

7,-9, avenue Victor Hugo

L-1750 Luxembourg

Telefon.: +352 24785700

Spletišče: <http://www.olai.public.lu/fr/index.html>

E-naslov: info@olai.public.lu

Dostop do sodnega varstva

Sprejemna pravna pisarna in služba za pravne informacije

Ta služba, ustanovljena pri sodiščih, deluje pod okriljem generalnega državnega tožilca. Njena naloga je, da sprejema posameznike in jim zagotavlja splošne informacije o obsegu njihovih pravic ter sredstvih in načinih za njihovo varstvo.

Naloga sprejemne pravne pisarne in službe za pravne informacije je, da:

sprejema posameznike in jih usmerja na pristojne službe, pri čemer jim zagotovi potrebne informacije in tehnična sredstva;

posameznikom zagotavlja splošne informacije o obsegu njihovih pravic v okviru težav, s katerimi se srečujejo, ter sredstvih in načinih za uresničevanje teh pravic;

prisluhne njihovim pritožbam glede težav, s katerimi se srečujejo pri uveljavljanju pravic, in predlagajo načine za njihovo odpravo.

Sprejemna pravna pisarna in služba za pravne informacije zagotavlja izključno ustne informacije, brez kakršnih koli pisnih nasvetov.

Sprejemna pravna pisarna in služba za pravne informacije

Cité judiciaire

Bâtiment BC

L-2080 - Luxembourg

Tel.: +352 221846

Sprejemna pravna pisarna in služba za pravne informacije – Diekirch

Justice de paix

Place Joseph Bech

L-9211 - Diekirch

Telefon.: +352 802315

Sprejemna pravna pisarna in služba za pravne informacije – Esch sur Alzette

Justice de paix

Place Norbert Metz

L-4239 - Esch-sur-Alzette

Telefon.: +352 541552

Pravna pomoč

Pravna pomoč se lahko dodeli v sodnih in zunajsodnih postopkih, nepravdnih in pravnih postopkih, za tožbo ali za obrambo. Do pravne pomoči so upravičene osebe, ki nimajo zadostnih sredstev, to pomeni, da prejemajo minimalni zjamčeni dohodek. Nezadostnost sredstev se presoja glede na dohodek in premoženje prosilca in oseb, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu.

Pravna pomoč se zavrne osebi, katere delovanje se zdi očitno nedopustno, neutemeljeno, nerazumno ali nesorazmerno z njenim ciljem glede na predvidene stroške.

Pravna pomoč se zavrne, če ima proslilec na osnovi katerega koli razloga pravico, da od tretje osebe pridobi povrnjene stroške, ki bi jih krila pravna pomoč.

Prejemnik pravne pomoči ima pravico do pomoči odvetnika in vseh uradnikov, kadar primer, organ ali izvršba zahtevajo njihovo pomoč.

Predsednik odvetniške zbornice ali član sveta zbornice, ki ga prvi za ta namen pooblasti v okrožju prebivališča prosilca, odloči glede dodelitve pravne pomoči prosilcu. Če proslilec nima stalnega prebivališča, je za to pristojen predsednik odvetniške zbornice Luksemburga ali član sveta zbornice, ki ga prvi ustrezno pooblasti.

Osebe, katerih sredstva so nezadostna, se obrnejo na predsednika odvetniške zbornice, in sicer na obravnavi ali pisno.

Če oseba, ki jo pridržijo policija, trdi, da je upravičena do pravne pomoči, in zanjo tudi zaprosi, odvetnik, ki ji pomaga med pridržanjem, njeno prošnjo posreduje predsedniku odvetniške zbornice.

Spletišče: <http://barreau.lu/votre-avocat/assistance-judiciaire/presentation>

Za sodno okrožje Luxembourg

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Luxembourg

B.P. 361

L-2013 Luxembourg

45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg

Za sodno okrožje Diekirch

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Diekirch

B.P. 68

L-9201 Diekirch

Zadnja posodobitev: 06/07/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.